

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.12.2011
KOM(2011) 933 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Initiativet "Muligheder for Unge"

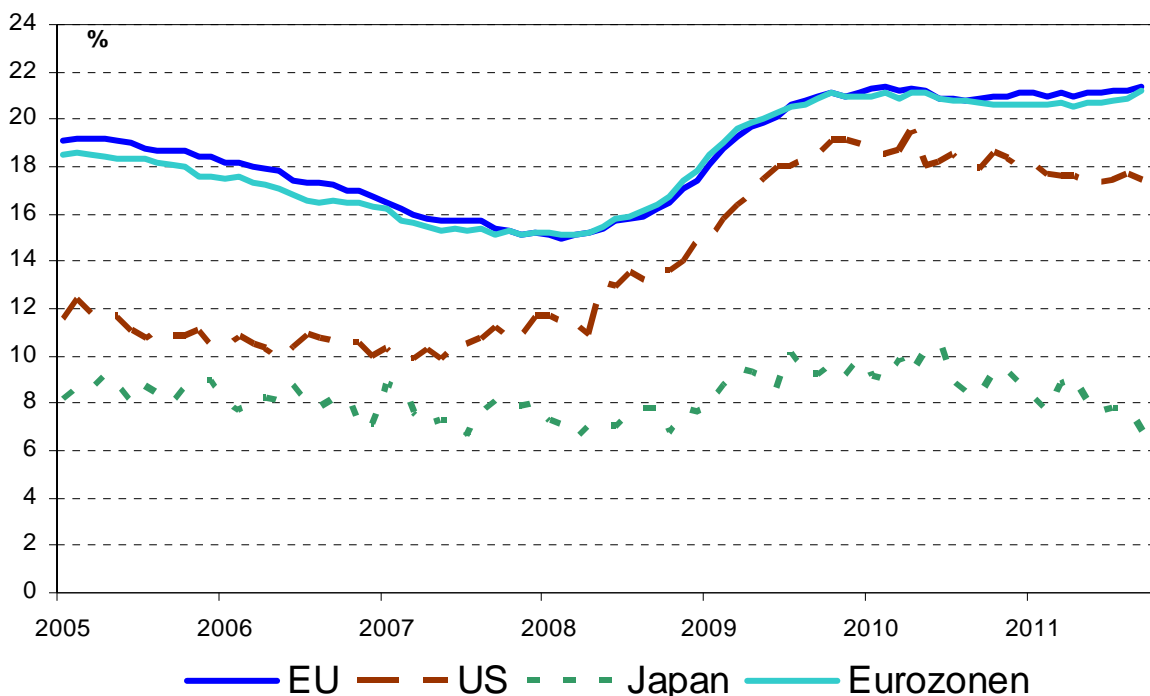
**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Initiativet "Muligheder for Unge"

1. RISIKO FOR EN TABT GENERATION?

Der er over 5 millioner unge i EU, der er arbejdsløse i dag. Mellem 2008 og 2010 steg tallet med én million.

Figur 1: Udvikling i ungdomsarbejdsløsheden (15-24 år) siden 2005

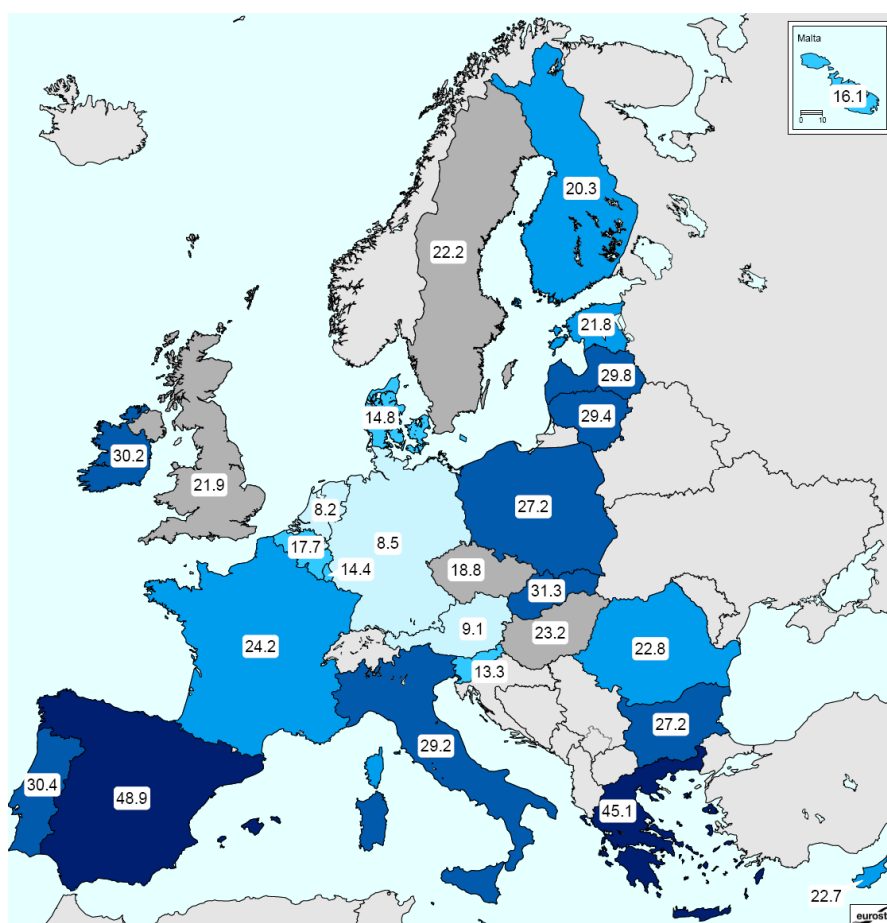

Kilde: Eurostats månedlige statistik over arbejdsløshed; tallene er justeret for sæsonudsving, undtagen for Japan

Dette betyder, at én ud af fem unge på arbejdsmarkedet ikke kan finde et job. **Ungdomsarbejdsløsheden** (på over 20 %) er dobbelt så høj som for hele den erhvervsaktive befolkning og næsten tre gange så høj som arbejdsløsheden for den voksne erhvervsaktive befolkning. I nogle lande er tallet helt oppe på 40 %. Inden for de samme lande kan situationen variere markant mellem de forskellige områder. Visse grupper af unge (kvinder, unge handicappede, unge med indvandrerbaggrund) er i en særlig risikogruppe for arbejdsløshed, langtidsarbejdsløshed, skolefrafald eller inaktivitet¹.

¹ For eksempel er EU-gennemsnittet for arbejdsløshed blandt unge indvandrere er på over 30 %.

Figur 2: Ungdomsarbejdsløshed (15-24 år) (oktober 2011)

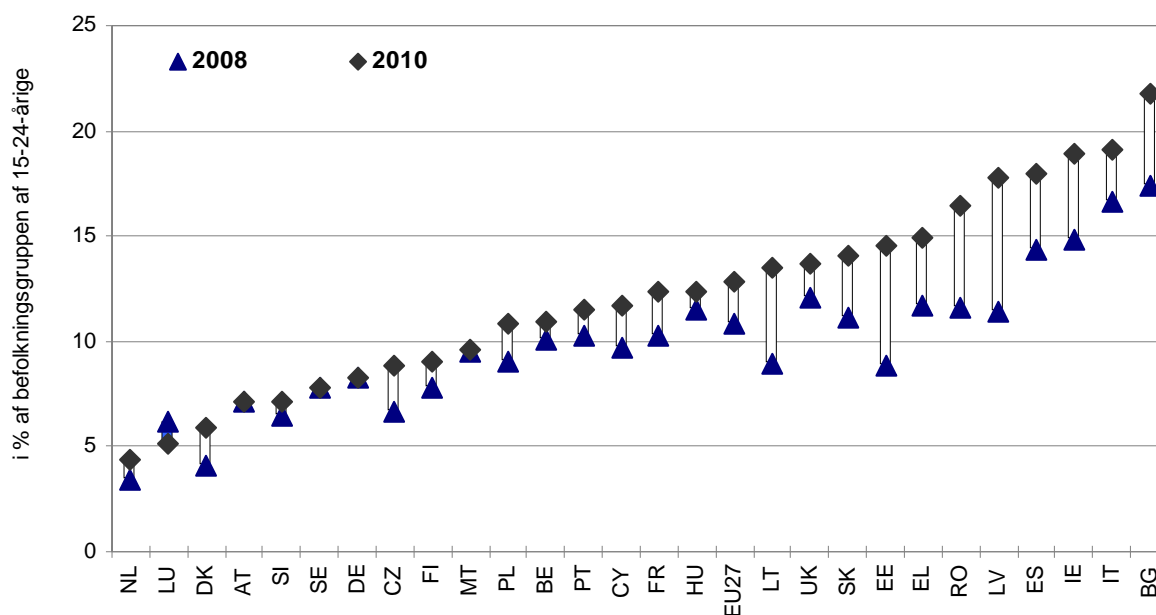

Kilde: Eurostat, Eurostats månedlige statistik over arbejdsløshed; tallene er justeret for sæsonudsving

Med den stigende arbejdsløshed bliver det stadig sværere for unge for at finde arbejde, og mange beslutter at fortsætte eller genoptage deres uddannelser. Dette kan være en investering i fremtiden, forudsat at de tilegner sig de rigtige færdigheder. Det konstateres dog, at et stort antal af unge hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse.

I alt 7,5 mio. unge mellem 15-24 er hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Denne andel har været stigende fra 10,8 % i 2008 til 12,8 % i 2010 for EU som helhed. I Bulgarien, Estland, Grækenland, Irland, Italien, Letland, Rumænien, Slovakiet og Spanien er over 14 % af de unge ikke (længere) under uddannelse og (endnu) ikke i beskæftigelse.

Figur 3: Andel af unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse, som en procentdel af aldersgruppen 15-24 år i 2008 og 2010

Kilde: Eurostat, EU-arbejdsstyrkeundersøgelsen²

Dette betyder, at disse unge mennesker har forladt det formelle uddannelsessystem og enten er arbejdsløse – jobsøgende – eller ikke er på arbejdsmarkedet, og f.eks. er passive jobsøgende, som afholdes fra at søge ind på arbejdsmarkedet eller bevidst undgår det, da de sandsynligvis er optaget af andre familiemæssige og private aktiviteter.

Den langvarige virkning af krisen forværrer en allerede vanskelig situation for mange. **Ungdomsarbejdsløsheden** er stigende: I gennemsnit har 28 % af de arbejdsløse unge under 25 været arbejdsløse i mere end 12 måneder. Der er desuden et stigende antal unge, der ikke aktivt søger job. Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound) anslår, at de offentlige udgifter i forbindelse med langtidsarbejdsløshed eller inaktivitet blandt unge i de 21 medlemsstater i 2008, for hvilke der foreligger tilgængelige data, var på mindst 2 mia. EUR pr. uge, svarende til 1,1 % af det samlede BNP³. Hvis blot

² Data for Malta og Sverige er foreløbige. Data for Luxembourg er ikke pålidelige på grund af stikprøvens størrelse.

³ Eurofound (2011), "De sociale konsekvenser af krisen." De anslåede omkostninger omfatter tabte indtægter og offentlige finansieringsomkostninger som følge af det store antal overførselsindkomster i de sociale ordninger; de udgør en nedre grænse, da de ikke omfatter supplerende omkostninger som f.eks. ubetalt skat af mistede indtægter, omkostninger til sundhedsordninger og strafferet. De lande, der ikke indgik i overslaget som følge af manglende statistiske variabler, er DK, EL, FI, FR, MT og SE. Referencebefolkningen er i 16-29-årige arbejdsløse eller ikke-erhvervsaktive (men ikke i uddannelse) i mere end 6 måneder.

10 % af disse mennesker genindsluses på arbejdsmarkedet, vil der skabes en årlig besparelse på mere end 10 mia. EUR.

Samtidig har faldet i antallet af faste job under krisen ramt unge i arbejde uforholdsmæssigt voldsomt: De er nemlig overrepræsenteret i tidsbegrænsede ansættelseskontrakter. Selvom tidsbegrænset ansættelse kan være et springbræt til mere stabile ansættelsesformer, er det i de medlemsstater, hvor tidsbegrænset ansættelse er mest udbredt, også langt vanskeligere at overgå fra tidsbegrænset til tidsubegrænset ansættelse. Dette kan føre til **segmenterede arbejdsmarkeder**, hvor de unge er fanget i den lavere ende af arbejdsmarkedet med mindre oplæring på arbejdspladsen, lavere lønninger og færre muligheder for langtidsansættelse og karrieremuligheder⁴. De vanskelige forhold på arbejdsmarkedet har også en negativ indflydelse på unge i alderen 25-29 år med en videregående uddannelse, som har vanskeligere ved at finde et job, der matcher deres kvalifikationer.

I 2010 og 2011 var arbejdsløsheden høj samtidig med at det i stigende grad blev vanskeligere at besætte ledige stillinger⁵. Disse tendenser tyder på stigende paradoksproblemer på arbejdsmarkedet, som skyldes af utilstrækkelige kvalifikationer, begrænset geografisk mobilitet eller utilstrækkelige lønvilkår på tværs af sektorer og regioner. I tiden indtil 2020 skønnes det, at der vil være 73 millioner nye job på grund af pensionering af arbejdstagere. Disse job skal besættes med nyt personale med de rette kvalifikationer, således at der også skabes nye muligheder for unge.

I en allerede faldende befolkningsgruppe er en stor del af den unge generation i dag ikke udstyret med de nødvendige kvalifikationer til at komme ind på og fastholdes i arbejdsmarkedet på et bæredygtigt grundlag⁶. Andelen af **elever med kort skolegang**⁷ er stadig over 14 % svarende til en ud af seks unge. Dette er langt over det mål på 10 %, som blev vedtaget under Europa 2020-strategien. OECD anslår, at omkring 30-40 % af unge, der forlader skolen for tidligt, risikerer at stå over for vedvarende vanskeligheder i deres adgang til fast beskæftigelse⁸ med risiko for efterfølgende marginalisering.

For at løse disse udfordringer er EU nødt til at investere i Europas unge og foreslå omgående og effektive foranstaltninger til at forebygge og bekæmpe den høje ungdomsarbejdsløshed. Der er behov for vækstfremmende foranstaltninger for at skabe nye arbejdspladser, men det er ikke i sig selv tilstrækkeligt til at dæmme op for ungdomsarbejdsløsheden. Derfor foreslår Kommissionen et initiativ med titlen "Muligheder for Unge" (se boks i afsnit 4), som er rettet mod unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse, for at kombinere medlemsstaternes og EU's konkrete foranstaltninger med prioriteringerne i EU 2020-strategien, i Rådets konklusioner om unges beskæftigelse⁹ fra juni 2011 og i Rådets henstilling om politikker, som skal mindske antallet af elever, der forlader skolen for tidligt¹⁰.

⁴ Se Kommissionens rapport om beskæftigelsen i Europa 2010 og EU's beskæftigelsesmæssige og sociale situation Quarterly Review, september 2011.

⁵ Se Kommissionens udkast til den fælles rapport om beskæftigelsen 2011-2012, KOM(2011) 815, bilag III af 23.11.2011, s.6 ff.

⁶ Se Kommissionens udkast til den fælles uddannelsesrapport 2020, KOM(2011) 902 af 20.12.2011.

⁷ Personer, med kort skolegang er unge, der forlader uddannelsessystemet, som kun har afsluttet folkeskoleniveau eller derunder, og som ikke længere er under uddannelse.

⁸ Scarpetta S., A. Sonnet and T. Manfredi (2010) "Rising youth unemployment during the crisis: how to prevent negative long-term consequences on a generation?" "OECD Social, Employment and Migration Papers, nr. 106.

⁹ Rådets konklusioner 11838/11 af 20. juni 2011 om fremme af unges beskæftigelse.

¹⁰ EUT C 191/2011.

Initiativet bygger på et stærkt partnerskab mellem medlemsstaterne og Kommissionen og opfordrer til samordnede foranstaltninger mellem medlemsstaternes myndigheder, erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter og EU.

2. MEDLEMSSTATERNES VIGTIGE ROLLE

Omfanget af udfordringer ved og årsager til ungdomsarbejdsløshed varierer medlemsstaterne imellem, men følgende faktorer kan identificeres i de fleste medlemsstater:

- Skolefrafald uden kvalifikationer
- Manglende færdigheder og manglende erhvervserfaring
- Usikre ansættelsesforhold afbrudt af perioder med ledighed
- Begrænsede uddannelsesmuligheder
- Utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige arbejdsaktiveringsprogrammer.

Mens situationen er særdeles vanskelig i flere lande, er der også lande med bedre resultater, som man kan tage ved lære af. I de fleste medlemsstater (18 ud af 27) er ungdomsarbejdsløsheden over 20 % (data fra Eurostat i oktober 2011). Seks medlemsstater har ungdomsarbejdsløshedstal på mellem 10 og 20 %, i tretten medlemsstater er tallet på mellem 20 og 30 %, og i fem er tallet over 30 % (EL, ES, NL, PT, SK). Kun i tre medlemsstater er ungdomsarbejdsløsheden under 10 % (AT, DE, NL).

Ansvar for bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed ligger først og fremmest hos medlemsstaterne også på regionalt og lokalt plan. De nationale myndigheder finansierer uddannelser og sociale og arbejdsmarkedsprogrammer og har politikinstrumenter og budgetmidler til at støtte beskæftigelsesprogrammer for unge. Arbejdsmarkedets parter på nationalt eller sektorniveau spiller også en vigtig rolle, især på områder som lærlingeuddannelse, efter- og videreuddannelse og arbejdsmetoder.

EU's indsats kan spille en støttende rolle og hjælpe medlemsstaterne til at forbedre de unges beskæftigelses- og uddannelsesmæssige situation på to måder, nemlig:

- **ved at gennemgå de nationale politikker og resultater**, fokusere på prioriteter ud fra et EU-perspektiv og forslå indsatsområder baseret på god praksis. Dette opnås ved hjælp af gennemgang og koordinering af de økonomiske, beskæftigelses- og uddannelsesmæssige og sociale politikker som led i Europa 2020-strategien, som er udarbejdet på årsbasis gennem det europæiske semester for økonomisk styring.
- **ved at yde økonomisk støtte til nationale og grænseoverskridende foranstaltninger** i henhold til de aftalte prioriteringer. Dette sker gennem en række programmer, navnlig Den Europæiske Socialfond og andre EU-programmer som f.eks. programmet for livslang læring, programmet Aktive unge og Progress. Sidstnævnte støtter især nye politiske tilgange gennem socialpolitiske forsøg. Andre EU-fonde som f.eks. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne, Den Europæiske Fiskerifond og

Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandstatsborgere yder også støtte til foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed.

Efter det første europæiske semester for økonomisk styring i 2011 gør Kommissionen i den årlige vækstundersøgelse 2012 opmærksom på de første indikationer på, at medlemsstaterne ikke reagerer effektivt nok på henstillingerne. Uden at afvente de landespecifikke henstillinger for 2012I betragtning af den alvorlige situation, der er beskrevet ovenfor, finder Kommissionen, at medlemsstaterne – og navnlig medlemsstater med den største ungdomsarbejdsløshed – bør træffe afgørende foranstaltninger inden for følgende fire hovedområder:

- Forebyggelse af skolefrafald

Første skridt til at hjælpe de unge med at få bedre fremtidsudsigter er at give dem tilstrækkelige kvalifikationer, når de er under uddannelse, og forebygge, at de forlader skolen eller lærlingeuddannelsen for tidligt¹¹. Rådet vedtog en henstilling om nedbringelse af skolefrafald i juni 2011. Den er et vigtigt redskab i bestræbelserne på at nå Europa 2020-målet om at mindske skolefrafaldet fra 14 % til under 10 %. Løsningerne består af et policy-mix af forebyggelse, indgreb og kompensationsforanstaltninger. Der skal omgående indføres foranstaltninger gennem reintegration i uddannelsessystemet for at begrænse strømmen af elever, der forlader skolen for tidligt og bliver arbejdsløse.

- Udvikling af færdigheder, der er relevante for arbejdsmarkedet

Kompetenceudvikling bør fortsat indgå i de unges karriereudvikling. Medlemsstaterne skal sikre, at deres uddannelsessystemer er i stand til at udstyre de unge med de relevante kompetencer på en effektiv måde. I den nuværende situation med begrænsede offentlige budgetter har Kommissionen opfordret medlemsstaterne til at prioritere effektive udgifter til uddannelse og erhvervsuddannelse¹², samtidig med at de bestræber sig på at nå målet om, at 40 % af de 30-34-årige skal have afsluttet en videregående eller tilsvarende uddannelse¹³.

Europa 2020-flagskibsinitiativet "En dagsorden for nye kvalifikationer og job" omfatter et forslag til udvikling af en fælles platform – den europæiske klassificering af kvalifikationer, kompetencer og erhverv – som skal sikre et tættere samarbejde mellem erhvervslivet og uddannelsessystemerne. Dette er navnlig afgørende i sektorer, hvor der er mangel på arbejdskraft og som har et stort jobskabespotentiale som f.eks. sundhedssektoren. Kommissionen opfordrer også til gennemførelse af reformer, der skal sikre anerkendelse af faglige kvalifikationer¹⁴, og foreslår, at der udvikles et europæisk kvalifikationspas for at hjælpe borgerne med at registrere deres kvalifikationer, således at de bliver gennemskuelige og sammenlignelige.

Manglende sprogkundskaber kan stå i vejen for de unges mobilitet på det europæiske arbejdsmarked. Der skal også gøres en indsats for at sikre, at unge har et tilstrækkeligt kendskab til ikt, hvilket støttes gennem foranstaltninger i f.eks. Europa 2020-strategiens

¹¹ Frafaldet er i visse lande på 20-30 %.

¹² Kommissionens meddelelse "Årlig vækstundersøgelse 2012", KOM(2011) 815 af 23. november 2011.

¹³ Kommissionens udkast til den fælles uddannelsesrapport 2020, KOM(2011) 902 af 20. december 2011.

¹⁴ I henhold til sin forpligtelse i akten om det indre marked har Kommissionen fremlagt sit forslag til en revision af EU's regler om anerkendelse af faglige kvalifikationer, (KOM(2011) 883 endelig af 20. december 2011).

flagskibsinitiativ "En digital dagsorden for Europa". Unge med en iværksættertankegang og iværksætterfærdigheder vil have større beskæftigelsesegnethed og større sandsynlighed for at starte vellykkede projekter. I den forbindelse har Kommissionen til hensigt at investere en del af budgettet for 2013 i forskningsaktiviteter inden for ikt-området for at støtte unge innovatorer og iværksættere.

- Støtte til den første erhvervs erfaring og uddannelse på jobbet

Opnåelse af kvalifikationer bør gå hånd i hånd med et stærkt fokus på beskæftigelse med henblik på at udvikle erhvervs erfaring. Lærlingeuddannelser, virksomhedspraktik og praktikantophold er af særlig stor betydning, for de giver de unge mulighed for at erhverve de relevante kompetencer og jobtræning, forudsat at de overholder de nødvendige kvalitetsnormer. Arbejdsmarkedets parter kan bidrage til at udvikle ordninger, som giver flere unge en plads på arbejdsmarkedet, selv for kortere tids jobtræning. Aktive arbejdsmarkedspolitikker og bedre arbejdsformidling skal støtte de unge i deres bestræbelser på at finde denne type arbejdspladser. Målrettede støtteordninger kan bidrage til at støtte opkvalificering og jobsøgning, herunder i andre regioner og eventuelt andre medlemsstater.

- Adgang til arbejdsmarkedet: Få et (første) job

At give unge relevante kompetencer og jobtræning er en nødvendig, men ikke tilstrækkelig forudsætning. De unge skal have bedre adgang til arbejdsmarkedet. I overensstemmelse med eksisterende henstillinger bør medlemsstaterne, hvor det er relevant, reformere lovgivningen om sikkerhed i ansættelsen i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og dermed mindske den ekstreme stivhed, der er forbundet med tidsbegrænsede kontrakter, og give personer uden for arbejdsmarkedet beskyttelse og lettere adgang til beskæftigelse¹⁵. Medlemsstaterne bør være opmærksomme på den indvirkning, overdrevne ikke-lønrelaterede arbejdskraftomkostninger kan have på efterspørgslen efter den arbejdskraft, de nye jobsøgende på arbejdsmarkedet kan tilbyde.

Det er også vigtigt at gennemføre arbejdsmarkedsreformer, der kan bidrage til at åbne arbejdsmarkedene for unge jobsøgende og iværksættere ved at fjerne ubegrundede begrænsninger for forretningservice, juridiske erhverv, regnskabsmæssig eller teknisk rådgivning, sundheds- og socialektoren, og ved at fremme selvstændigt erhverv, herunder effektiv virksomhedsudviklingsstøtte til unge.

3. EU'S ROLLE I INITIATIVET "MULIGHEDER FOR UNGE"

Som led i "Muligheder for Unge"-initiativet foreslås det, at medlemsstaterne og EU går sammen i deres bestræbelser og bygger videre på de to delprogrammer af EU's indsats, som er beskrevet ovenfor. I tillæg til den styrkede gennemgang af de nationale politikker og resultater som led i Europa 2020-strategien bør indsatsen for at mobilisere EU-støtten og -instrumenterne intensiveres.

¹⁵ Den årlige vækstundersøgelse 2012, KOM(2011) 815 af 23. november 2011.

3.1. Større brug af Den Europæiske Socialfond til beskæftigelsesforanstaltninger for unge

Medlemsstaternes bestræbelser bør kombineres med den bedst mulige brug af EU's finansielle støtte enten under strukturfondene eller en række andre foranstaltninger, som Kommissionen vil iværksætte.

I den nuværende periode for gennemførelse af strukturfondene (2007-2013) har medlemsstaterne planlagt at afsætte to tredjedele af midlerne i Den Europæiske Socialfond til uddannelses- og beskæftigelsesforanstaltninger. En væsentlig del heraf vil være til fordel for unge. Der er tale om et samlet beløb på 79 mia. EUR, hvis de nationale bidrag medregnes. Desuden afsættes der under EFRU 7,2 mia. EUR til uddannelsesinfrastruktur og 555 mio. EUR til børnepasningsordninger, som især vil hjælpe unge mødre med at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Men ved udgangen af 2011 råder medlemsstaterne stadig over 30 mia. EUR i ESF-programmer, som endnu ikke er blevet afsat til konkrete aktiviteter. Desuden modsvarer bestræbelserne for at bekæmpe ungdomsarbejdsløshed ofte ikke problemets omfang. Gennemførelsen skal fremskyndes, da dette vil gøre en forskel for at forbedre unges beskæftigelse, og samtidig er der behov for at udvikle nye strategier for eksempelvis at støtte unges deltagelse i lærlingeuddannelser/praktikophold eller for at fremme iværksætterkultur blandt unge, herunder i den sociale økonomi. I over halvdelen af medlemsstaterne er ungdomsarbejdsløsheden langt over EU-gennemsnittet¹⁶. Der kan ikke påvises nogen årsagssammenhæng, men de foreliggende data viser, at adskillige medlemsstater med høje ungdomsarbejdsløshedstal ikke i tilstrækkelig grad har unge som målgruppe for deres ESF-programmer. F.eks. var ungdomsarbejdsløsheden i juni 2010 i Grækenland, Italien og Litauen på hhv. 32 %, 27 % og 36 %, mens de unge i disse medlemsstater kun udgjorde hhv. 11 %, 15 % og 14 % af ESF-støttemodtagerne.

Hurtigere gennemførelse vil gøre en forskel for at forbedre unges beskæftigelse i medlemsstater med de værste resultater i form af gennemførelse og høj ungdomsarbejdsløshed (BG, EL og RO).

Medlemsstater med ungdomsarbejdsløshedstal over gennemsnittet og gennemsnitlige ESF-gennemførelsesprocenter¹⁷ (CY, IT, PL, SE og SK) skal fokusere på deres særlige problemer enten i gennemførelsen (IT) eller omlægningen af ESF-foranstaltninger for derigennem at tackle de specifikke behov såsom matchning af kompetencer eller arbejdsgiverincitamentet og bedre adgang til startlån til unge (PL).

I medlemsstater med ESF-gennemførelsesprocenter over 40 % og ungdomsarbejdsløshedstal over EU-gennemsnittet er der mulighed for at øge de unges deltagelse i ESF-programmer og fokusere på specifikke ungdomsrelaterede foranstaltninger (EE, ES, LT og LV).

Fornyet fokus på ungdomsrelaterede foranstaltninger og en fremskyndelse af gennemførelsen heraf kunne bidrage til en hurtig forbedring af ungdomsarbejdsløsheden. Et flertal af de identificerede lande (BG, EE, EL, ES, IE, LV, RO, SE, SK og UK) har kortlagt personer, der forlader en uddannelse for tidligt, som en af de vigtigste grupper af unge arbejdsløse og

¹⁶ BG, CY, EE, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LT, LV, PL, PT, RO, SE, SK og UK.

¹⁷ Baseret på data fra medlemsstaterne vedrørende de nationale ESF-udbetalinger i forhold til de samlede bevillinger ved udgangen af 3. kvartal 2011.

opfatter denne gruppe som et vigtigt mål i bestræbelserne for at forbedre unges beskæftigelsesvilkår.

Kommissionen vil støtte en bedre gennemførelse af ESF i forbindelse med lærlingeuddannelser og praktikophold og iværksætterkultur, herunder social iværksætterkultur, ved hjælp af teknisk bistand fra ESF til at udvikle og udveksle bedste praksis.

3.2. Innovative metoder til at støtte overgangen fra skole til arbejde

Oplæring på arbejdspladsen er en hjørnesten i arbejdet med at lette de unges overgang fra skole til arbejde og opbygge en kvalificeret arbejdsstyrke for de kommende år. Der har i de senere år været bred enighed mellem de offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter og erhvervslivet om, at erhvervsuddannelse bør foregå i en kombination af teori og praksis (såkaldt "lærlingeuddannelse" eller "vekseluddannelse").

Trods den generelle enighed følger **udbuddet af sådanne uddannelsespladser en uens udvikling i EU**. Med EU's samarbejde inden for erhvervsrettede uddannelser (VET), den såkaldte Københavnsproces, er der skabt et ambitiøst arbejdsprogram for medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter for at behandle vigtige spørgsmål, såsom kvalitet og finansiering af erhvervsrettede uddannelser. EU-programmet Leonardo da Vinci yder allerede støtte til praktiske erhvervsrettede uddannelsesprojekter. Initiativerne varierer fra projekter, der giver enkeltpersoner arbejdsrelateret uddannelse i udlandet til omfattende tværnationale samarbejdsprojekter.

Der skal dog gøres mere i medlemsstaterne på nationalt og regionalt niveau for at oprette flere vekseluddannelser, der matcher arbejdsmarkedets behov. Et **større engagement fra erhvervslivet** – og **den offentlige sektor** – er en forudsætning for at give de unge arbejds- og uddannelsesmuligheder eksempelvis som led i erhvervslivets strategier for virksomhedernes sociale ansvar. Strategiske partnerskaber mellem de forskellige aktører kan bruges som eksempler.

Praktikpladser kan hjælpe studerende og unge nyuddannede med at erhverve den første erhvervs erfaring. Et større udbud af lærepladser og praktikpladser skal gå hånd i hånd med en klar forpligtelse til de regler, der gælder for afviklingen heraf. I 2012 vil Kommissionen fremlægge en kvalitetsramme for at støtte udbud og anvendelse af praktiktilbud af høj kvalitet, herunder EU-oversigt over praktikmuligheder for at skabe større klarhed om praktikanternes betingelser i hele EU.

Medlemsstaterne og aktørerne på arbejdsmarkedet kan gøre endnu mere for at gennemføre **den europæiske ungdomsgaranti**, der sikrer, at unge enten er i arbejde, under uddannelse eller omskoling senest fire måneder efter, at de er færdige med skolen, hvilket især er rettet mod unge, der forlader skolen for tidligt, og andre udsatte unge. På Europa-Parlamentets anmodning vil Kommissionen i 2012 iværksætte en forberedende aktion vedrørende "aktiveringsforanstaltninger rettet mod unge – gennemførelse af initiativet Unge på vej" med fokus på ungdomsgarantien, med et budget på 4 mio. EUR. Erfaringerne fra denne aktion kan være til inspiration til gennemførelse af andre ordninger med støtte fra ESF.

3.3. Støtte til mobilitet blandt unge på arbejdsmarkedet

Erasmus er EU's største og vigtigste uddannelsesprogram, som hvert år giver 250 000 studerende mulighed for at studere og arbejde i udlandet. Desuden yder programmet støtte til samarbejdet mellem højere læreanstalter i Europa. Programmet yder ikke kun støtte til studerende, men også til professorer og ansatte, som kommer fra erhvervslivet, og som ønsker at undervise i udlandet, og bidrager desuden til, at universitetsansatte kan modtage undervisning. Kommissionen vil **bygge videre på succesen fra disse mobilitetsordninger for yderligere at støtte mobilitet og effektivitet på arbejdsmarkedet.**

For at løse problemet med misforhold mellem jobtilbud og jobsøgende vil Kommissionen med støtte fra Europa-Parlamentet etablere en **målrettet jobmobilitetsordning** til at hjælpe unge med at finde job i en anden medlemsstat og for at hjælpe virksomhederne med at udfylde deres flaskehalsjob. Gennem den forberedende foranstaltning "Dit første Eures-job" yder Kommissionen støtte til de unge og arbejdsgiverne (navnlig SMV'er) ved at fremme ansættelser og jobformidling på tværs af grænserne.

Ikke-formel læring kan også bidrage til at bekæmpe ungdomsarbejdsløshedsproblemet. Derfor vil der blive **sat ekstra skub i den europæiske volontørtjeneste i de sidste to år af det nuværende program Aktive unge.** Målet er mindst 10 000 volontører. Denne form for arbejdserfaring i en anden medlemsstat kan give vigtige færdigheder og hjælpe unge ind på arbejdsmarkedet. Samtidig etablerer Kommissionen et nyt **europæisk volontørkorps for humanitær bistand**, som giver de unge europæere nye muligheder.

Programmet "**Erasmus for iværksættere**" fremmer mobiliteten blandt iværksættere gennem grænseoverskridende udveksling af erfaringer ved at give vordende eller nye iværksættere mulighed for at lære af erfarne værtsiværksættere fra andre medlemsstater. Til gengæld får værtsiværksættere mulighed for at lade andre se på deres forretninger med friske øjne og for at få nye forretningskontakter i udlandet. Over 4 200 iværksættere har søgt om at deltage siden begyndelsen af programmet, og ca. 86 % af ansøgningerne er blevet accepteret. Hidtil er der blevet arrangeret 850 udvekslinger.

4. NÆSTE SKRIDT

I de kommende uger vil Kommissionen drøfte den økonomiske og sociale situation i de enkelte medlemsstater som en del af forberedelserne til det europæiske semester for økonomisk styring i 2012. Kommissionen vil samarbejde med de relevante rådssammensætninger og Europa-Parlamentet om hurtigst muligt at iværksætte de elementer af "Muligheder for Unge"-initiativet, som beskrevet i nedenstående boks.

Kommissionen vil holde kontakt med de europæiske arbejdsmarkedsparter at indhente deres aktive og konkrete deltagelse i dette initiativ og vil søge støtte og bidrag fra alle interessenter.

Et nyt initiativ "Muligheder for Unge"

ESF skal mobiliseres og støtte kompetenceudvikling og overgangen fra skole til arbejde

- *Flere medlemsstater kunne i højere grad anvende de disponible EU-midler, bl.a. gennem omprogrammering og hurtigere gennemførelse, til at skabe omfattende støtteordninger for unge med fokus på bekæmpelse af skolefrafald og bedre beskæftigelsesegnhed. Dette er særlig vigtigt for medlemsstater, hvor ungdomsarbejdsløsheden er høj, og hvor de unge er særlig vanskeligt stillede. Kommissionen er indstillet på sammen med medlemsstaterne at anvende hasteprocedurer til at ændre de operationelle programmer, yde teknisk bistand fra EU og hurtigere inddrivelse af ubrugte midler.*
- *Kommissionen vil afsætte på 1,3 mio. af ESF's tekniske bistand til at støtte etableringen af lærlingelignende ordninger gennem ESF, mens endnu 3 mio. EUR af ESF's tekniske bistand koncentrerer om bl.a. oprettelse af støtteordninger for unge, der starter egen virksomhed, og sociale iværksættere.*
- *Kommissionen vil støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at udforme ungdomsrelaterede foranstaltninger som led i udarbejdelsen af deres programmer for den næste ESF-periode.*

Støtte til overgangen fra uddannelse til arbejde

- *Sammen med arbejdsmarkedets parter bør medlemsstaterne bestræbe sig på skabe et væsentligt større udbud af lærlingeuddannelser i EU og sikre, at der er tale om reelle muligheder for unge, hvor de kan få specifik oplæring på arbejdspladsen og erhvervs erfaring, som kan føre til mere stabil beskæftigelse. En stigning i udbuddet på mindst 10 % i EU inden udgangen af 2013 vil tilføje i alt 370 000 nye lærepladser¹⁸.*
- *Arbejdsmarkedets parter bør, evt. sammen med medlemsstaternes myndigheder, undersøge, hvordan man bedst gennemfører de specifikke mål om "at fremme flere og bedre lærlingeuddannelser og praktikpladser" som en del af deres selvstændige aftaler om "rummelige arbejdsmarkeder"(2010).*
- *Kommissionen vil i væsentlig grad øge støtten til læringsmobilitet blandt studerende på videregående uddannelser. Ved at geare midlerne bedst muligt til praktikophold i erhvervslivet vil yderligere 30 % af uddannelsesophold være inden for rækkevidde, med et mål på mindst 130 000 uddannelsesophold i 2012 under Erasmus og Leonardo da Vinci.*
- *I begyndelsen af 2012 vil Kommissionen iværksætte en kampagne med et budget på 1,5 mio. EUR rettet mod erhvervslivet for at øge virksomhedernes bevidsthed om*

¹⁸ I begyndelsen af 2012 vil Kommissionen fremlægge en omfattende undersøgelse af udbuddet af lærlingeuddannelser i EU. For øjeblikket er ca. 40 % af de studerende på gymnasiale uddannelser og ungdomsuddannelser i EU under erhvervsrettede uddannelser i form af lærlingeuddannelser. Under halvdelen af dem følger dog en vekseluddannelse, der kombinerer teori og praktik på arbejdspladsen.

Erasmus- og Leonardo da Vinci praktikophold og opfordre virksomhederne til at være værter for europæiske studerende.

- *I 2012 vil Kommissionen fremlægge en kvalitetsramme, som skal støtte udbud og anvendelse af praktiktilbud af høj kvalitet, herunder en EU-oversigt over praktikmuligheder for derved at skabe større klarhed om praktikanternes betingelser i hele EU.*
- *Medlemsstaterne og aktørerne på arbejdsmarkedet skal optrappe bestræbelserne på at gennemføre den europæiske ungdomsgaranti for dermed at sikre, at de unge enten er i arbejde, under uddannelse eller omskoling senest fire måneder efter, at de er færdige med skolen, hvilket især er rettet mod unge, der forlader skolen for tidligt, og andre udsatte unge. Kommissionen vil i 2012 iværksætte en forberedende aktion vedrørende "aktiveringsforanstaltninger rettet mod unge – gennemførelse af initiativet Unge på vej" med fokus på ungdomsgarantien, med et budget på 4 mio. EUR.*
- *Kommissionen vil investere en betydelig del af budgettet på 6 mio. EUR til social innovation i innovative projekter rettet mod vanskeligt stillede unge i udsatte områder.*
- *Budgetbevillingen til Den Europæiske Volontørtjeneste vil blive styrket for at skabe mindst 10 000 muligheder for volontørarbejde i 2012.*

Støtte mobilitet på arbejdsmarkedet

- *Eures og den europæiske portal for jobmobilitet indeholder i øjeblikket over 1,2 millioner ledige stillinger og 700 000 CV'er. I løbet af 2012 bør medlemsstaterne indføre særlige Eures-arbejdsformidlinger og yde støtte til foranstaltninger for at sikre, at mindst 100 000 af disse Eures-job besættes af unge, og dermed sørge for en mere intensiv udnyttelse af Eures.*
- *I 2012 vil Kommissionen lancere "Dit første Eures-job"-ordningen, som skal hjælpe omkring 5000 unge økonomisk til direkte at udfylde ledige stillinger i andre medlemsstater i 2012-2013. Der er tale om et pilotprojekt, som skal udvikle ordningen og øge antallet af jobformidlinger.*
- *Erasmus for iværksættere forventes at finansiere ca. 600 ekstra udvekslinger i 2012.*

En styrket politik som led i det europæiske semester

- *Kommissionen vil gennemføre en yderligere vurdering og analyse af de foranstaltninger, medlemsstaterne har truffet for at bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden, og vil aflægge rapport herom til det uformelle rådsmøde for arbejds- og socialministre i april 2012.*
- *Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at drøfte de nødvendige justeringer af deres uddannelsessystemer som led i strategirammen for europæisk samarbejde på uddannelsesområdet ("ET2020").*

- *Kommissionen vil yde specifik vejledning til medlemsstaterne om foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed i bilaterale kontakter under forberedelsen af de nationale reformprogrammer 2012.*
- *Kommissionen vil behandle ungdomsaspektet i de landespecifikke henstillinger til medlemsstaterne i maj 2012.*